RPO o eksmisji na bruk

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: piątek, 25, marzec 2016 23:00
Monika Małowiecka
Odsłony: 1786

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Ministra Infrastruktury i Budownictwa z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie tzw. „eksmisji na bruk".

W swoim wystąpieniu RPO podkreślił, że wprowadzona nowelą z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 224, poz. 1342) konstrukcja prawna ochrony przed tzw. „eksmisją na bruk" – zawarta częściowo w Kodeksie postępowania cywilnego, a częściowo w ustawie o ochronie praw lokatorów - budzi poważne wątpliwości, co do wzajemnej spójności poszczególnych regulacji, czego efektem jest niezapewnienie realnej gwarancji ochrony przed bezdomnością w wyniku eksmisji z lokalu mieszkalnego.

Jak wskazuje Rzecznik, zgodnie z art. 1046 § 4 k.p.c., jeżeli dłużnikowi nie przysługuje tytuł prawny do innego lokalu lub pomieszczenia, w którym może zamieszkać, komornik wstrzyma się z dokonaniem czynności do czasu, gdy gmina właściwa ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu, na wniosek komornika, wskaże dłużnikowi tymczasowe pomieszczenie, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy. Po upływie tego terminu komornik usunie dłużnika do noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe wskazanej przez gminę właściwą ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu. Usuwając dłużnika do noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe, komornik powiadomi właściwą gminę o potrzebie zapewnienia dłużnikowi tymczasowego pomieszczenia.

Przez cały okres obowiązywania tego przepisu Rzecznik nie odnotował ani jednego przypadku, w którym po zawiadomieniu przez komornika „o potrzebie zapewnienia dłużnikowi tymczasowego pomieszczenia", gmina przyznała komukolwiek takie pomieszczenie. Natomiast znane są sytuacje, kiedy komornicy dokonują eksmisji niezwłocznie (przed upływem 6 miesięcznego okresu ochronnego), gdy tylko gmina poinformuje, że nie posiada takiego pomieszczenia.

W ocenie RPO problem eksmitowania do schroniska bądź noclegowni z tego powodu, że gmina w terminie 6 miesięcy nie wskazała dłużnikom należnego im tymczasowego pomieszczenia dotyczy m.in. osób niepełnosprawnych (w tym na wózkach inwalidzkich), chorych psychicznie, kobiet w ciąży oraz rodzin z małymi dziećmi. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest, że ustawa nie przewiduje żadnego trybu umożliwiającego wyegzekwowanie tego prawa w sytuacjach określonych w art. 1046 § 4 zd. ostatnie k.p.c.

Zdaniem Rzecznika usunięcie do noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe, bez zapewnienia osobie, której to dotyczy realnych uprawnień pozwalających na wyegzekwowanie od gminy realizacji prawa do tymczasowego pomieszczenia, jest de facto eksmisją na bruk, bowiem nie realizuje w praktyce tych minimalnych gwarancji ochrony przed bezdomnością. Eksmisja do schroniska bądź noclegowni powinna mieć charakter wyjątkowy, a nie stanowić regułę, jak to jest obecnie.

Źródło: RPO

Phoca PDF